

REGULAMENT
privind gestionarea produselor de uz fitosanitar și a
fertilizanților în economia națională

din 28.11.2003

Monitorul Oficial al R.Moldova nr.218-223/461 din 03.12.2004

* * *

APROBAT:

Ministerul Agriculturii și Industriei
Alimentare al Republicii Moldova
Viceprim-ministru, ministru
_____ Dmitrii TODOROGLO

APROBAT:

Ministerul Sănătății
al Republicii Moldova
Medic șef sanitar de stat
_____ Ion BAHNAREL

Anexă
la ordinul Ministerului Agriculturii
și Industriei Alimentare
nr.231 din 28.11.03

Regulamentul privind gestionarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților în economia națională* este destinat specialiștilor în domeniul protecției plantelor, ecologiei, medicilor igienişti, specialiștilor în protecția muncii, instituțiilor de proiectare a obiectivelor agricole, altor specialiști din economia națională, încadrați în lucrările cu produsele de uz fitosanitar și fertilizanți.

* În continuare Regulament

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Prezentul Regulament este elaborat în scopul asigurării securității la gestionarea produselor de uz fitosanitar în agricultură, stabilește cerințele de protecție și igienă ale muncii, de securitate antiincendiară, protecție a mediului ambiant, în baza [Legii cu privire la protecția plantelor nr.612-XIV din 01.10.99](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.133-134,1999, art.651), [Legii privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației nr.1513-XII din 16.06.93](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.60-61, 2003, art.259), [Legii cu privire la regimul produselor și substanțelor nocive, nr.1236-XII din 03.07.97](#) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.67-68, 1997, art.557), [Hotărârii Guvernului nr.599 din 21.06.00](#) despre aprobarea Regulamentului cu privire la importul, comercializarea și utilizarea preparatelor chimice și biologice de protecție și stimulare a creșterii plantelor (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.75-76, 2000, art.685), [Hotărârii Guvernului nr.672 din 28.05.02](#) cu privire la efectuarea transporturilor de mărfuri periculoase pe teritoriul Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.87-89, 2002, art.860) și altor acte legislative și normative în domeniul protecției plantelor, igienei muncii și sanitare, protecției mediului.

2. Cerințele sanitare, ecologice și igienice ale prezentului Regulament se extind asupra obiectivelor de producție, proceselor și utilajului privind gestionarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților și sînt obligatorii pentru executare de către persoane fizice și juridice, indiferent de apartenența departamentală și forma de proprietate, activitatea cărora ține de domeniul protecției plantelor, precum și de cei care importă și comercializează produse de uz fitosanitar și fertilizanți, construiesc și exploatează

încăperi de producție, mijloace de transport, utilaj tehnico-sanitar, destinat lucrărilor cu pesticide și fertilizanți, inclusiv utilaj de neutralizare și dezactivare.

3. În prezentul Regulament se definesc următoarele noțiuni:

produse de uz fitosanitar – orice produse de natură chimică, biologică sau biotehnică, precum și produse cu efect regulator de creștere, cu efect desicant, repelent, adjuvant, sinergic, inclusiv capcane feromonale, alte produse a căror utilizare are drept scop îmbunătățirea stării fitosanitare a culturilor agricole, vegetației forestiere și a produselor depozitate;

Notă: ca sinonim al noțiunii de **produse de uz fitosanitar** în textul actualului Regulament va fi utilizată și noțiunea de **pesticid**;

fertilizanți – produse utilizate drept stimulatori pentru nutriția plantelor, precum și pentru ameliorarea sau întreținerea proprietăților agrochimice și biologice ale solului;

Notă: ca sinonim al noțiunii de **fertilizanți** în textul actualului Regulament va fi utilizată și noțiunea de **îngrășământ**;

gestionarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților – importarea, transportarea, păstrarea, comercializarea și aplicarea produselor nominalizate;

mijloace tehnice pentru aplicarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților – mașini, mecanisme, dispozitive și ustensile speciale destinate efectuării tratamentelor cu produse de uz fitosanitar și încorporării fertilizanților;

regulament de aplicare – totalitatea cerințelor ce reglementează aplicarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților;

protecția plantelor – complex de măsuri, destinat prevenirii și reducerii pierderilor de recoltă a culturilor agricole, silvice și a produselor depozitate, cauzate de boli, dăunători și buruieni;

autorități abilitate – organele administrației publice centrale, împuternicite să reglementeze, să organizeze și să exercite supravegherea și controlul asupra legislației în domeniul respectiv.

4. Pe teritoriul Republicii Moldova se admite importul, producerea, transportarea, păstrarea, comercializarea și utilizarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, omologate de către Consiliul Republican Interdepartamental pentru aprobarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților și incluse în Registrul de Stat al produselor de uz fitosanitar și fertilizanților permise pentru utilizare în Republica Moldova*.

---

*În continuare Registrul de Stat

5. Supravegherea și controlul asupra respectării cerințelor prezentului Regulament sînt exercitate de către organele abilitate ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Sănătății, Ministerului Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului.

6. Lucrările cu produsele de uz fitosanitar extrem de toxice și toxice sînt efectuate strict de un personal bine pregătit profesional. Necesitatea utilizării produselor de uz fitosanitar în fiecare caz concret trebuie argumentată (cu evidența obligatorie a criteriilor densității organismelor nocive în agrobiocenoză și determinarea pragului de nocivitate).

7. Este interzisă procurarea produselor de uz fitosanitar de la persoane particulare sau de la firme netitulare de licență respectivă.

8. Protecția muncii și mediului înconjurător la aplicarea produselor de uz fitosanitar trebuie asigurată prin mecanizarea și automatizarea maximă a procedeelelor de muncă cu caracter nociv, utilizarea tehnologiilor progresiste, precum și a formelor preparative și metodelor moderne de aplicare a acestor produse, respectarea strictă a regulilor în protecția muncii, a normelor sanitare și igienice în conformitate cu legislația în vigoare.

9. Controlul de stat asupra respectării actelor legislative și normative privind gestionarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, protecția muncii, sanitară, ce asigură excluderea acumulării acestora peste nivelul stabilit în producția agricolă, sol, apă, precum și asupra efectuării de către toți beneficiarii a măsurilor de protecție și de prevenire a poluării mediului înconjurător cu produse de uz fitosanitar, se efectuează de către Inspectoratul de Stat pentru Protecția Plantelor, Serviciul Sanitaro-Epidemiologic de

Stat și Inspectoratul Ecologic de Stat în conformitate cu legislația în vigoare și prezentul Regulament.

10. Persoanele fizice și juridice culpabile de încălcarea prevederilor prezentului Regulament poartă răspundere civilă, administrativă și penală în modul stabilit de legislație.

II. CERINȚELE GENERALE DE PROTECȚIE A MUNCII

11. Lucrările legate de protecția plantelor se execută sub conducerea și supravegherea specialiștilor în domeniul protecției plantelor, titulari ai diplomei respective și instruiți în materie de protecția muncii, conform Normelor pentru elaborarea și realizarea măsurilor de protecție a muncii, aprobate prin [ordinul nr.40 din 16.08.01 al Ministerului Muncii și Protecției Sociale](#) (Monitorul Oficial nr.33-35 din 07.03.02, art.70) și modificate prin [ordinul nr.71 din 05.12.02](#) (Monitorul Oficial nr.206-208 din 31.12.02, art.423).

12. Personalul antrenat în lucrările cu produsele de uz fitosanitar (permanent sau temporar) este supus anual controlului medical obligatoriu, conform art.23 al [Legii privind asigurarea sanitaro-epidemiologică a populației nr.1513-XII din 16.06.93](#).

Rezultatele examenului medical se înregistrează în fișele medicale, ce confirmă dreptul de activitate cu pesticide. Fișa medicală se eliberează pe un an lucrătorilor, care au fost supuși examinării medicale preventive și instruirii igienice, conform programului de 14 ore.

13. Persoanele, care nu au fost supuse controlului medical, nu au instruirea specială, privind acordarea primului ajutor medical sau care au contraindicații medicale pentru acest gen de activitate, nu se admit la lucrările de protecție a plantelor.

14. Eliberarea autorizației sanitare de funcționare se efectuează de către organele abilitate ale Serviciului Sanitaro-Epidemiologic de Stat.

15. Personalul specializat în domeniul lucrărilor de protecție a plantelor este format din persoane cu pregătire profesională respectivă. Anual, în perioada de iarnă, aceste persoane urmează, în mod obligatoriu, cursuri de reciclare pe lângă inspectoratele teritoriale de protecție a plantelor sau instituțiile agricole de învățământ. Personalul nominalizat se angajează la acest tip de lucrări pe întreg sezonul agricol.

Persoanele, care nu au susținut reciclarea, nu se admit la lucrările de protecție a plantelor.

16. Conducătorul unității, unde se efectuează lucrări cu produsele de uz fitosanitar și fertilizanți, este obligat să asigure familiarizarea persoanelor implicate în lucrările cu produsele de uz fitosanitar, cu caracteristica produselor de uz fitosanitar, particularitățile acțiunii asupra organismului uman, măsurile de securitate, igiena de producție și personală, precum și instruirea personalului în protecția muncii, securității antiincendiară, acordarea primului ajutor medical în caz de intoxicare cu pesticide.

17. La lucrările cu produsele de uz fitosanitar este interzisă admiterea persoanelor mai tinere de 18 ani, femeilor în calitate de muncitor la tratarea semințelor; transportarea, încărcarea-descărcarea, depozitarea, pregătirea formelor de lucru a pesticidelor și utilizarea produselor de uz fitosanitar pentru tratarea semințelor, plantelor, terenurilor agricole, încăperilor, recipientelor, curățarea și spălarea mașinilor și mecanismelor și instalațiilor folosite pentru aceste lucrări, precum și în calitate de tractorist – mașinist la producția agricolă, care lucrează pe tractoare cu pulverizatoare și stropitori cu substanțe toxice (Conform Nomenclatorului industriilor, profesiilor și lucrărilor cu condiții de muncă grele și nocive, prescrise femeilor, aprobat prin [Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.624 din 06.10.93](#) Monitorul nr.10/315 din 30.10.93.)

De asemenea este interzisă admiterea, persoanelor alergice la pesticide.

18. Durata zilei de muncă la lucrările cu produsele de uz fitosanitar extrem de toxice și toxice după clasa de toxicitate (după OMS) este de 4 ore plus 2 ore la lucrările ce nu țin de folosirea produselor de uz fitosanitar, iar cu celelalte pesticide – 6 ore. În zilele de lucru cu produsele de uz fitosanitar personalul echipelor antrenate în aceste lucrări este asigurat cu produse lactate.

19. Agenții economici pe teritoriul cărora se efectuează lucrări cu produsele de uz fitosanitar sînt obligați să asigure participanții la aceste lucrări cu echipament de protecție individuală.

20. În cazul efectuării lucrărilor cu produsele de uz fitosanitar, care necesită o durată de timp mai mult de o zi, este necesară amenajarea terenurilor pentru odihnă și alimentare, cu rezerva de apă

potabilă, lavoar cu săpun, dulap cu trusă de prim ajutor, antidoturi și prosoape individuale la cel puțin 200 metri de la locul desfășurării lucrărilor (expus bățăilor vântului).

21. Asigurarea cu truse medicale, necesare pentru acordarea primului ajutor în caz de intoxicare, se efectuează în procesul păstrării și transportării de către agentul economic – posesor de produse de uz fitosanitar, iar în timpul utilizării – de către agentul economic responsabil de efectuarea lucrărilor respective. În timpul efectuării acestor lucrări conducătorul lucrărilor are grijă de starea sănătății lucrătorilor. La primele plângeri din partea muncitorului conducătorul este obligat să-l elibereze de la lucrări, să întreprindă măsuri de acordare a primului ajutor și să anunțe medicul.

22. Lucrătorii cu produsele de uz fitosanitar trebuie să respecte strict regulile de igienă personală. În timpul lucrărilor se interzice alimentarea cu hrană și apă, fumatul, precum și scoaterea hainei și echipamentelor de protecție; aceasta se permite în timpul orelor de odihnă pe terenuri special amenajate, după spălarea minuțioasă a mâinilor și feței.

III. MĂSURI LA UTILIZAREA PRODUSELOR DE UZ FITOSANITAR

23. Tratările chimice ale semănăturilor și altor terenuri se va efectua doar după cercetările prealabile și determinarea de către specialiști în protecția plantelor a oportunității acestor tratări.

Se interzice tratarea cu produse de uz fitosanitar a terenurilor ce nu necesită tratări.

24. Până la aplicarea produsului, conducătorul lucrărilor este obligat să se convingă că preparatul este utilizabil, ambalajul produsului nu este deteriorat. În cazuri suspecte trebuie selectate probe în scopul investigațiilor toxicologice în laboratoarele acreditate.

25. La efectuarea lucrărilor se va ține cont de asigurarea dimensiunii zonei de protecție sanitară până la spațiul locativ, locurile de recreație, sursele de apă. Concomitent se ia în considerație "roza vânturilor" și posibilitatea schimbării direcției vântului în perioada efectuării lucrărilor de protecție a plantelor, în scopul excluderii poluării cu pesticide a aerului, bazinelor acvatice, locurilor de aflare a oamenilor și teritoriilor aferente.

26. Aplicarea produsului în fiecare caz aparte se efectuează în baza instrucțiunilor, recomandărilor și indicațiilor metodice, tehnologice, aprobate de Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al Republicii Moldova; Registrului de Stat, precum și în conformitate cu prezentul Regulament. Se atenționează, în special respectarea dozelor de produse de uz fitosanitar, normele de consum al soluțiilor de lucru, precum și multiplicitatea stropirilor. Se interzice categoric depășirea normei de consum a produselor de uz fitosanitar și multiplicitatea stropirilor, stipulate în Registrul de Stat.

27. Tratarea semănăturilor cu produse de uz fitosanitar se efectuează în termenele recomandate, în special, se respectă cu strictețe termenele ultimilor tratări până la recoltare. În toate cazurile produsele de uz fitosanitar se utilizează în corespundere cu biologia culturii și organismelor nocive, selectînd din cele recomandate termenele optime.

28. Se interzice aplicarea mijloacelor chimice de protecție a plantelor folosite în rația alimentară în stare proaspătă (ceapă – cozi, mărar, pătrunjel, mazăre verde, salată, măcriș etc.). La aceste culturi este permisă doar prelucrarea semințelor, terenului agricol până la apariția plantulelor și a semincerelelor.

29. Tratările chimice ale semănăturilor, plantațiilor și culturilor perene se înregistrează în Registrul de evidență a utilizării produselor de uz fitosanitar.

Înscrierile în acest Registru sînt efectuate și semnate de conducătorul lucrărilor și de agronomul de protecție a plantelor. Aceste înscrieri au valoare de document oficial în procesul controlului calității lucrărilor efectuate, al controlului sanitar, igienic al producției și este unul din documentele de bază pentru eliberarea certificatului de către inspectoratele de stat teritoriale pentru protecția plantelor în scopul livrării sau prelucrării producției, fiind, de asemenea, material inițial pentru investigarea dinamicii produselor de uz fitosanitar în mediul ambiant.

30. Preventiv, dar cu cel puțin 48 ore înainte de începutul aplicării produselor de uz fitosanitar pe suprafețele agricole de peste 5 ha, deținătorul acestor terenuri este obligat să avertizeze populația, organele medicinei preventive și veterinare, despre utilizarea pesticidelor pe teritoriile aferente bazinelor acvatice, utilizate în scopuri piscicole, privind tipul produselor de uz fitosanitar, termenele de utilizare și metodele de aplicare a acestora.

31. În scopul protejării albinelor de acțiunea nocivă a produselor de uz fitosanitar stupinile trebuie amplasate la o distanță de peste 5 km de terenul prelucrat sau să fie izolate albinele în timpul stropirilor pe o perioadă determinată (de la 5-6 ore pînă la 3-4 zile) în funcție de preparatul utilizat. Sînt interzise stropirile livezilor cu produse de uz fitosanitar în timpul înfloririi, precum și suprafețele cu culturi melifere. Deținătorii de albine trebuie preîntîmpinați cu 2 zile înainte de tratare.

32. În timpul lucrărilor cu produsele de uz fitosanitar, la hotarul cu terenurile tratate, se instalează pancarte cu semne convenționale de securitate la o distanță vizibilă unul de altul, care trebuie să se evidențieze, contrastînd pe fondul înconjurător, să conțină informație privind începutul lucrărilor de tratare, termenul de pauză pînă la recoltare și să fie înlăturate doar după încheierea termenelor de carantină: ieșirea oamenilor la lucrările de cîmp, pășunatul animalelor și recoltarea (termenele de recoltare după tratări chimice sînt stipulate în Registrul de Stat).

33. Se recomandă efectuarea lucrărilor cu pesticide în orele de dimineață pînă la orele 10 și cele de seară după orele 18. În zilele înnorate și răcoroase se permite, ca excepție, efectuarea lucrărilor de tratare în orele de zi.

34. Reluarea lucrărilor mecanizate și manuale de protecție pe terenurile tratate cu produsele de uz fitosanitar se efectuează după expirarea termenului de pauză. Persoanele, care verifică eficacitatea lucrărilor efectuate (imediat după tratarea cu produse de uz fitosanitar), trebuie să posede echipament de protecție individuală.

Cu 24 de ore pînă la efectuarea prășitului manual al culturilor agricole trebuie efectuată afinarea mecanizată între rînduri, în scopul evaporării compușilor chimici din sol.

35. Efectuarea lucrărilor de cîmp pe timp de caniculă pe sectoarele cu plante înalte, insuficient aerisite, tratate cu pesticide cu evaporare redusă, se permite peste cel puțin două săptămîni după stropiri.

36. La efectuarea stropirilor chimice trebuie luate toate măsurile de prevenire a poluării aerului, apei, solului și produselor alimentare cu produse de uz fitosanitar pînă la concentrația ce nu va depăși nivelul admisibil.

IV. MĂSURILE LA PĂSTRAREA, LIVRAREA ȘI TRANSPORTAREA PRODUSELOR DE UZ FITOSANITAR

37. Păstrarea produselor de uz fitosanitar se permite doar în depozite specializate, construite și amenajate după proiect-tip sau în depozite reutilitate în acest scop, conform cerințelor sanitare, igienice, de protecție a mediului și regulilor de securitate incendiară. Suprafața aferentă depozitului, amenajată în caz de necesitate cu șoproane pentru stocarea ambalajului utilizat și teritoriul de inactivare a acestora, precum și a utilajului și tehnicii speciale trebuie să fie împrejmuite cu gard.

38. Este interzisă construcția depozitelor pentru produsele de uz fitosanitar, amenajarea terenurilor pentru tratarea semințelor la o distanță sub 2000 m de bazinele acvatice, sursele de apă potabilă și nu mai aproape de 200 m de spațiile locative, fermele de vite și avicole, precum și de locurile de staniște a animalelor.

39. Păstrarea produselor de uz fitosanitar în depozite este permisă doar după autorizarea acestora de către organele de medicină preventivă în coordonare cu autoritățile abilitate de protecție a plantelor, de mediu și situații excepționale. În cazul depistării nerespectării regulilor sanitare, de stocare a pesticidelor, exploatarea a depozitului, autorizația se retrage de către organele de medicină preventivă, la solicitarea autorităților interesate, iar exploatarea în continuare a acestor depozite este interzisă pînă la lichidarea neajunsurilor.

Depozitarea produselor de uz fitosanitar și fertilizanți în depozitele ce nu dispun de autorizarea respectivă este interzisă.

40. Localul depozitului trebuie să fie suficient de încăpător și luminos, să conțină două secții: pentru păstrarea și eliberarea produselor de uz fitosanitar și pentru păstrarea echipamentelor individuale de protecție, a apei, săpunului, prosoapelor, antidoturilor și a truselor de prim-ajutor. Încăperea trebuie înzestrată cu stelaje, ventilație naturală (ferestre) sau artificială (ventilatoare).

41. Este interzisă utilizarea depozitului pentru păstrarea comună a pesticidelor cu îngrășăminte

minerale, produse alimentare, nutrețuri, diferite materiale de uz menajer.

42. Amplasarea pesticidelor în interiorul depozitului se efectuează conform gradului de toxicitate (caracteristicilor antiincendiare și explozive, stării fizice a produselor (solide, lichide) în conformitate cu instrucțiunile de păstrare a acestor pesticide.

43. În timpul depozitării și păstrării o atenție deosebită se acordă integrității ambalajului, iar în caz de defectare a ambalajului preparatele se reambalează imediat. Se interzice categoric lăsarea pesticidelor risipite sau vărsate.

44. Depozitarea produselor de uz fitosanitar trebuie să se efectueze în baza unei tehnologii de păstrare a lor, de prevenire a incendiilor în depozit, în condiții optime sanitare și igienice. Stocarea pesticidelor trebuie să se efectueze în stive, pe suporturi sau pe rafturi. Stivele în timpul păstrării produselor de uz fitosanitar în saci, butoaie metalice, cutii de carton sau plastic, canistre, se permite a fi etajate pînă la trei rînduri. În cazul utilizării rafturilor, etajarea poate fi majorată. Distanța minimă între perete și ambalajul cu pesticide în timpul stocării acestora trebuie să fie nu mai mică de 0,8 m, între acoperiș și produse – 1 m, între sursa de iluminare și ambalajul cu pesticide – 0,5 m. Este interzisă păstrarea produselor de uz fitosanitar în grămezi.

45. Stocarea produselor de uz fitosanitar, în special, celor îmbuteliate lichide inflamabile, se efectuează foarte atent, cu dopurile în sus. Se interzice utilizarea ustensililor și dispozitivelor pentru deschiderea ambalajului, care pot provoca scînteii.

46. Produsele de uz fitosanitar se depozitează în ambalajul producătorului. Pe fiecare unitate de ambalaj trebuie să fie marcată următoarea informație: denumirea întreprinderii – producătoare și emblema de firmă, denumirea preparatului și procentul de substanță activă, grupa de toxicitate, semnul de pericol, greutatea brută și netă, numărul lotului, data fabricării și termenul utilizării, inscripția "Inflamabil" sau "Explozibil" – în cazul acestor particularități ale preparatelor.

47. Gospodăriile țărănești (de fermier) și alți agenți economici sînt obligați să anunțe inspectoratele teritoriale de protecție a plantelor, organele de medicină preventivă și de mediu, despre procurarea produselor de uz fitosanitar.

48. Pînă la începutul lucrărilor în depozite, utilizate cu ventilatoare, se efectuează ventilarea aerului timp de 30 min., asigurînd o multiplicitate a schimbului de aer nu mai puțin de 2 ori, iar în lipsa ventilatoarelor – aerisirea încăperilor prin curent, deschizînd ușile și ferestrele timp de 30 min.

Lucrările în depozite se efectuează doar cu utilizarea echipamentelor de protecție individuală, în funcție de preparatele stocate.

49. Responsabilitatea pentru recepționare, păstrare și livrare a pesticidelor o poartă magazinerul. El trebuie să cunoască particularitățile toxice, inflamabile, distribuția produselor de uz fitosanitar, regulile de securitate. Prezența în depozit a magazinerului și a muncitorilor este permisă doar în timpul recepționării și eliberării preparatelor sau efectuării lucrărilor necesare de scurtă durată. Prezența în depozit a persoanelor străine, neangajate nemijlocit în lucru, este strict interzisă.

50. Obligațiunile magazinerului sînt următoarele: recepționarea și livrarea produselor de uz fitosanitar, inventarierea, controlul asupra integrității ambalajului și ermetizării lor, deriticarea depozitului.

51. Produsele de uz fitosanitar recepționate și eliberate la depozit se înregistrează în Registrul de evidență a importului, comercializării și stocului produselor de uz fitosanitar înregistrat și sigilat la Inspectoratul de Stat Republican de Protecție a Plantelor.

52. Lunar, precum și la sfîrșitul anului, în depozit se efectuează inventarierea produselor de uz fitosanitar cu întocmirea și semnarea actului de inventariere de către comisia de inventariere. Președintele comisiei de inventariere este un reprezentant al inspectoratului de stat de protecție a plantelor din teritoriul administrativ, unde se află depozitul respectiv, membrii comisiei sînt: reprezentanți ai organelor de medicină preventivă și de mediu, contabilul agentului economic, posesor al pesticidelor din depozit și magazinerul depozitului.

53. Produsele de uz fitosanitar se eliberează de la depozit numai în ambalajul uzinei producătoare. La depozit trebuie să fie cîntar, ustensile, dispozitive și utilaj pentru deschiderea și închiderea ambalajului.

54. Produsele de uz fitosanitar se eliberează de la depozitul agentului economic, arendator al

depozitului respectiv sau reprezentantului acestuia, deținător de procură în cantități respective planului de lucru.

După finisarea lucrărilor pesticidele rămase și ambalajul se restituie la depozit, confirmând acest procedeu prin act sau o înscriere în registrul magazinerului.

55. Depozitele de produse de uz fitosanitar trebuie să fie asigurate cu mijloace antiincendiarie (stingătoare, căzi cu apă, lăzi cu nisip), necesare pentru stingerea incendiilor locale. La 100 m.p. de suprafață a depozitului trebuie să fie un stingător (dar nu mai puțin de două la fiecare încăpere), vas cu apă cu volum de 250 l și două găleți, ladă cu nisip (0,5 m.cub) și alt inventar antiincendiar.

În depozitele de produse de uz fitosanitar este interzis fumatul și folosirea focului.

56. Încăperea depozitului trebuie să fie permanent curată. Deriticarea încăperii depozitului se efectuează pe măsura necesității, dar nu mai rar decât o dată în săptămână. În acest scop depozitele trebuie asigurate cu utilaj necesar.

Pentru neutralizarea pesticidelor depozitele trebuie asigurate cu substanțe dezactivante: var stins, sodă calcinată, clorură de var ș.a.

57. Se interzice deversarea apelor uzate poluate cu produse de uz fitosanitar în bazinele acvatice sau în sistemul centralizat de canalizare. Condițiile de deversare a acestora se stabilesc și se coordonează în ordinea stabilită de legislația în vigoare.

58. Metodele de neutralizare a apelor uzate poluate cu produse de uz fitosanitar, precum și locurile de acumulare a lor, se stabilesc în conformitate cu cerințele actelor normative și legislative în vigoare pentru fiecare caz în parte, în funcție de proprietățile fizice și chimice ale produselor respective.

59. Controlul asupra stării igienice a depozitelor se efectuează de către specialiștii organelor de medicină preventivă și de mediu, în caz de necesitate cu aplicarea investigațiilor instrumentale de măsurare a parametrilor factorilor nocivi (concentrarea substanțelor nocive în aerul din încăperi și atmosferic, în apele uzate, microclimă, zgomot etc.).

60. În cazul prezenței în depozite a produselor de uz fitosanitar cu termenul de utilizare expirat, precum și celor cu ambalajul deteriorat sau cu aspectul modificat (căzute în precipitat sau cu bulgărași formați – la cele solide) înainte de utilizare se supun analizei în laboratorul toxicologic specializat acreditat pentru determinarea calității lor.

61. Aplicarea produselor de uz fitosanitar cu structura modificată – reducerea conținutului substanței active sau instabilitatea soluției de lucru – este posibilă doar după obținerea recomandărilor laboratorului de control toxicologic acreditat de organismul abilitat.

62. Transportarea produselor de uz fitosanitar se efectuează în baza acordurilor și convențiilor internaționale la care Republica Moldova este parte, precum și în baza Regulamentului transporturilor de mărfuri periculoase pe teritoriul Republicii Moldova.

63. Se interzice categoric transportarea pesticidelor împreună cu produsele alimentare și în transportul public.

64. Utilizarea transportului specializat în alte scopuri decât cele destinate este interzisă.

65. În timpul transportării produselor de uz fitosanitar și al fertilizanților este interzisă aflarea persoanelor străine.

V. MĂSURI LA EFECTUAREA LUCRĂRILOR CU MAȘINILE ȘI DISPOZITIVELE PENTRU PROTECȚIA PLANTELOR

66. Înainte de începerea sezonului de lucru mașinile, agregatele și utilajul pentru stropirea culturilor agricole trebuie să fie reparate, completate și testate în funcțiune. În special se va acorda o deosebită atenție:

- corectitudinii asamblării agregatelor mașinilor;
- reglării mecanismelor întru obținerea dimensiunilor și direcției necesare a duzelor;
- testarea mașinilor și agregatelor pentru stropire în regim de lucru cu utilizarea apei curate;
- verificarea normei de consum a soluțiilor de lucru și a produselor de uz fitosanitar la sectorul de acțiune. Regimul de lucru al stropitoarelor se determină de către specialist în domeniul protecției plantelor pînă la începerea lucrărilor.

67. Fiecare mașină sau agregat se marchează cu semne convenționale privind protecția muncii.

Mașinile destinate protecției plantelor se înzestresc cu vas cu apă pentru spălarea mâinilor.

68. Subansamblurile de bază și agregatele stropitorilor și alt utilaj trebuie testate anual și până la începutul exploatării în regim de lucru. Rezultatele testării se introduc în pașaportul utilajului agregatului sau mașinii testate.

69. În caz de defectare neesențială în timpul lucrărilor, mașinile și utilajul trebuie stopate, iar reparația se permite a fi efectuată doar în echipament de protecție individuală. În caz de defectări grave mașinile și utilajul se eliberează de pesticide, se inactivează și se transportă pentru reparație în condiții staționare. După reparație testarea se efectuează în regim de lucru.

70. În timpul lucrărilor cu mașinile și utilajul se interzice:

- întărirea butoanelor de fixare, presgarniturilor, garniturilor de etanșare, etrierilor, magistralelor principale, dispozitivelor de transmisie etc.;

- deschiderea capacelor rezervoarelor cu soluții de lucru, aflate sub presiune, a supapelor de presiune, ale pompelor, supapelor de siguranță și de reducere, curățarea furtunelor, detanșarea manometrelor;

- lucrările cu stropitoare, care nu au manometre;

- efectuarea demarajului și stopării generatorului de ceață toxică în încăperile tratate și la o distanță mai mică de 5 m de el și de alte clădiri și construcții;

- alimentarea rezervoarelor cu combustibil și cu soluție de lucru în timpul funcționării motorului și aflarea în preajma duzelor de desiminare a generatoarelor de ceață toxică în timpul demarajului și stopării motorului.

71. Agregatele și mecanismele mobile ale tractoarelor și mașinilor trebuie să fie îngrădite, conform cerințelor de protecție și igienă a muncii la construcția tractoarelor și mașinilor agricole.

72. Se interzice utilizarea mașinilor, mecanismelor, utilajului portabil și altor agregate pentru protecția plantelor în alte scopuri.

VI. MĂSURILE LA LUCRĂRILE DE STROPIRE ȘI UTILIZARE A AEROSOLILOR

73. Lucrările de stropire și utilizare a aerosolilor toxici se efectuează prin intermediul mijloacelor terestre și aviației.

74. Stropirea culturilor agricole prin intermediul mijloacelor terestre este permisă la viteza vântului de până la 3 m/sec. Stropirea plantelor prin intermediul aviației este permisă la viteza vântului sub 3-4 m/sec.

Controlul condițiilor meteorologice (temperatura, direcția și viteza vântului) se efectuează până la începutul lucrărilor de către persoanele responsabile de aceste lucrări.

75. Se interzice efectuarea stropirii și aplicării aerosolilor prin intermediul aviației a terenurilor cu culturi agricole, amplasate la o distanță mai mică de 1000 m de localități, ferme animaliere, sursele de asigurare cu apă și la o distanță de 2000 m de bazinele piscicole.

76. Utilizarea în bazinele acvatice în scopuri piscicole și în canalele de irigare a produselor de uz fitosanitar în scopul nimicirii florei acvatice, precum și pentru localizarea obiectelor de carantină și focarelor de dezvoltare în masă a organismelor nocive cu caracter invazional se permite doar cu avizul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Sănătății, Ministerului Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului.

77. În timpul lucrărilor de tratare a culturilor agricole deplasarea stropitorilor, precum și a personalului care lucrează cu utilaj portativ manual, se efectuează împotriva vântului pentru evitarea contactului cu pesticidele.

78. Soluțiile de lucru se prepară pe terenuri amenajate special în aceste scopuri.

Pe aceste terenuri trebuie să fie utilaj pentru prepararea soluțiilor de lucru, vase cu apă potabilă, rezervoare cu capace ermetice și dispozitive pentru alimentarea rezervoarelor stropitorilor (pompe, furtunuri), cântare, inventar auxiliar, dispozitive pentru determinarea unor condiții meteorologice (direcția și viteza vântului, temperatura), precum și trusa medicală, săpun, prosoape, lavoar.

79. Pînă la prepararea soluției de lucru și alimentarea rezervoarelor stropitorilor, responsabilul de lucru verifică corespunderea preparatelor denumirii și destinării lor și obligatoriu determină corespunderea concentrației acestei soluții celei necesare.

80. Pînă la prepararea soluției de lucru se verifică starea malaxoarelor, prezența filtrelor în rezervoare și starea tehnică a lor.

81. Distribuirea soluțiilor de lucru preparate pe terenuri speciale poate fi efectuată prin intermediul mașinilor specializate sau adaptate. Umplerea rezervoarelor se controlează doar cu sondoarele de nivel. Se interzice deschiderea capacelor pentru controlul vizual al nivelului umplerii, precum și alimentarea stropitorilor fără filtre.

În timpul alimentării rezervoarelor stropitorilor personalul trebuie să se afle doar din partea opusă a vîntului. Nu se admite nimerirea pesticidelor pe încălțăminte și pe părțile neprotejate ale corpului. În caz de contact direct al corpului cu pesticidul, locurile contactate se șterg imediat cu tampoane de bumbac, apoi se spală cu soluție de săpun.

82. Cantitatea produselor de uz fitosanitar pe terenul de preparare a soluțiilor nu trebuie să depășească norma zilnică de utilizare. În afară de ambalajul cu preparate pe teren trebuie să fie, în mod obligatoriu, un rezervor cu apă și unul cu var stins.

83. Se interzice abandonarea fără pază a produselor de uz fitosanitar sau a soluțiilor de lucru.

84. În timpul lucrărilor de tratare este necesar controlul asupra funcționării mașinilor, agregatelor de stropire, malaxoarelor, respectării normei de consum a produsului de uz fitosanitar, neadmiterii formării precipitatului. Lucrările se efectuează calitativ, fără admiterea ejectării excesive a soluției de lucru.

85. Concentrația produselor de uz fitosanitar în zona de lucru nu trebuie să depășească nivelul admisibil.

VII. MĂSURI LA UTILIZAREA PRODUSELOR DE UZ FITOSANITAR PRIN INTERMEDIUL AVIAȚIEI

86. Utilizarea aviației în lucrările de protecție a plantelor se permite doar în lipsa posibilității utilizării tehnicii terestre sau a necesității efectuării tratărilor în termene restrînse pe suprafețe mari. Posibilitatea tratărilor, volumul, termenele, condițiile de tratare și cartografierea terenurilor tratate trebuie coordonate cu organele abilitate ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului, Ministerului Sănătății.

În timpul efectuării lucrărilor se acordă prioritate aparatelor de zbor ușoare, cu capacitatea de zbor la înălțime joasă, care asigură calitatea tratării semănăturilor și evită poluarea teritoriilor aferente.

87. Aplicarea tehnologiilor noi de utilizare a aparatelor de zbor este permisă doar după evaluarea igienică în modul stabilit de către Ministerul Sănătății.

88. Utilizarea produselor de uz fitosanitar prin intermediul aviației este reglementată de actele normative departamentale.

89. La utilizarea aviației trebuie respectate cerințele igienice, regulile de securitate și de protecție a mediului.

90. Pînă la efectuarea tratărilor sectoarelor silvice este necesară avertizarea populației cu 2 zile pînă la începutul lucrărilor privind interzicerea aflării în aceste terenuri, colectării pomușoarelor și ciupercilor, în funcție de preparatul utilizat și termenele reglementate de pauză, stipulate în Registrul de Stat.

91. Se interzice efectuarea tratărilor chimice prin intermediul aviației în zonele de odihnă și a bazinelor acvatice.

92. La tratările cu aviația trebuie respectate următoarele distanțe:

- spațiile verzi ale localităților urbane și rurale, apele rîurilor și bazinelor de apă, ariile naturale protejate de stat – 2 km;

- de stupinele staționare permanente – 5 km;

- de sectoarele agricole, unde se cultivă plante pentru alimentație fără prelucrare chimică (ceapă la pană verde, pătrunjel, țelină, mazăre, mărar, tomate, castraveți, pomușoare ș.a.) – 2 km.

În caz de imposibilitate a respectării acestor condiții tratările avia se interzic.

93. Tratamentele prin intermediul aviației se efectuează la viteza vântului la înălțimea de lucru sub 3-4 m/sec.

94. Lucrările de preparare a soluțiilor și aprovizionarea aparatelor avia se referă la categoria de lucrări cu pericol sporit. Persoanele implicate la aceste lucrări fac cunoștință cu instrucțiunile privind protecția muncii.

95. Personalul implicat în aceste lucrări trebuie să fie asigurat cu echipament de protecție individuală, precum și cu trusă medicală în conformitate cu normele de asigurare.

96. Pînă la începerea lucrărilor avia conducătorul aeronavei este obligat să facă cunoștință cu cartograma cîmpurilor supuse tratărilor.

97. Se instalează obligatoriu pancarte de avertizare la o distanță de peste 500 m de hotarul tratat, care se scot doar după expirarea termenelor de carantină.

98. În cazul în care în limita distanței sanitare de 1000 m se depistează oameni sau animale, tratările avia se suspendă și se anunță reprezentantul gospodăriei agricole în care se efectuează tratările.

99. Lucrările de întreținere a aeronavei se efectuează la finele zilei de lucru, în conformitate cu instrucțiunile în vigoare de asanare, spălare și degazare a ei.

100. Apele uzate poluate cu reziduuri de produse de uz fitosanitar, după spălarea utilajului terestru și aeronavei, se supun neutralizării, conform tehnologiilor de neutralizare în corespundere cu cerințele actelor normative și legislative în vigoare în funcție de proprietățile fizice și chimice ale acestora.

Deversarea lor în mediu, stabilirea locurilor de neutralizare, dezactivare și deversare se efectuează conform cerințelor respective, elaborate în conformitate cu legislația în vigoare.

101. La efectuarea lucrărilor și cartografierii sectoarelor, destinate lucrărilor de protecție prin intermediul aviației, este necesară respectarea strictă a zonei sanitare și distanțele determinate, de localități, zone de odihnă, surse de apă potabilă, bazine acvatice, precum și de culturile receptive, inclusiv pe teritoriul gospodăriilor vecine.

102. La efectuarea tratărilor chimice prin intermediul aviației terenul de alimentare cu soluții de lucru trebuie să se afle în vecinătatea pistei de decolare. Selectarea, pregătirea și utilizarea pistei de decolare se efectuează cu mijloacele agentului economic, de comun acord cu conducătorul echipajului de zbor, în conformitate cu instrucțiunile în vigoare ale Administrației de Stat a Aviației Civile a Republicii Moldova.

103. La determinarea terenurilor pentru lucrările chimice prin intermediul aviației este necesară respectarea strictă a zonei protectoare în raport cu culturile sensibile, inclusiv pe teritoriul gospodăriilor vecine.

În cazul în care vîntul este din direcția opusă semănăturilor de culturi sensibile, fișia de protecție trebuie să fie peste 100 m.

În cazul în care vîntul bate spre semănăturile culturilor sensibile, lățimea zonei protectoare variază în dependență de preparatul utilizat de la 500 pînă la 1500 m.

VIII. MĂSURILE LA LUCRĂRILE DE TRATARE ȘI TRANSPORTARE A SEMINTELOR, ÎNSĂMÎNȚARE A CÎMPURILOR

104. Tratarea semințelor și materialului săditor al culturilor agricole se efectuează în corespundere cu cerințele determinate în recomandările metodice de tratare a semințelor și materialului săditor, elaborate și aprobate de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerul Sănătății.

105. Pînă la tratarea semințelor se calculează cantitatea strict necesară pentru însămînțare în gospodărie. Tratărilor se supun doar semințele condiționate.

106. Lucrările de tratare se efectuează în încăperi speciale (depozite, stații specializate) în prezența ventilației sau pe terenuri speciale îngrădite, iar pe timp ploios – sub șoproane. Locurile de tratare trebuie să se afle nu mai aproape de 200 m de spațiile locative, sursele acvatice, ferme, locurile de păstrare a produselor alimentare, furajului și locurilor de primire a hranei.

107. Semințele se tratează doar cu agregate reglate, fără admiterea eliminării produselor de uz fitosanitar în atmosferă. Tratarea semințelor prin amestecarea și vînturarea manuală se interzice strict.

108. Pesticidele pentru tratarea semințelor trebuie să conțină coloranți, ce dau semințelor tratate culoare avertizatoare.

109. Este strict interzisă utilizarea semințelor tratate cu pesticide în scopuri alimentare, furajere, spălarea, vînturarea, curățarea semințelor de pesticide, precum și amestecarea lor cu semințe netratate, livrarea lor la punctele de recepționare a grînelor sau comercializarea lor în oricare alt mod.

110. Semințele se eliberează pentru însămînțare responsabilului de lucrări de protecție doar cu acordul conducătorului gospodăriei sau adjunctului său. Eliberarea semințelor se efectuează documentar.

111. Ambalarea și transportarea semințelor tratate pe terenul de însămînțare se permite doar în saci din țesătură compactă sau din peliculă, cu inscripția "Toxic" sau în rezervoarele semănătoarelor, înzestrate cu capace sau ambalaj de prelată.

112. Se interzice strict transportarea oamenilor în mijloacele de transport împreună cu semințele tratate sau cu ambalajul utilizat.

113. Este strict interzisă prelucrarea suplimentară a semințelor tratate (curățarea, sortarea, calibrarea s.a.)

114. În timpul semănatului capacul semănătoarei trebuie să fie închis ermetic. Nivelarea semințelor în semănătoare se efectuează cu lopeți speciale.

115. După finalizarea semănatului semințele tratate neutilizate, în cazul în care nu este posibilă comercializarea lor altor gospodării similare, se predau la depozit conform actelor și se păstrează pînă la semănatul anului viitor în conformitate cu regulile de păstrare a pesticidelor. Magazinierul depozitului este persoana responsabilă de păstrarea semințelor tratate, care ține evidența semințelor păstrate și eliberate.

IX. MĂSURILE LA PREPARAREA ȘI UTILIZAREA MOMELILOR OTRĂVITOARE

116. Utilizarea momelilor otrăvitoare se reglementează de instrucțiunile de utilizare a preparatelor respective, aprobate în modul stabilit.

117. Rodenticidele sînt pesticide cu acțiune foarte toxică, periculoase pentru om și animale homeoterme, prin urmare necesită respectarea strictă a regulilor de securitate și normelor de consum al preparatelor.

118. La prepararea momelilor otrăvitoare se respectă strict concentrația preparatelor recomandate. În cazul în care cantitatea de preparat, necesară pentru prepararea momelilor este redusă, eficiența lor va fi sub cea preconizată; cantitatea sporită a preparatelor va avea efect nociv asupra animalelor și păsărilor.

119. Suprafața și compoziția terenurilor agricole supuse tratărilor, metodele de efectuare a lor, necesarul de rodenticide, momeli, precum și de mașini, utilaj și forțe de muncă se determină în baza rezultatelor cercetărilor teritoriilor, evidenței populației murinelor și indicilor eficienței tehnice a tratărilor anterioare.

120. Momelile otrăvitoare se prepară în localuri speciale, înzestrate cu ventilatoare, cu podea betonată sau acoperită cu teracotă sau pe terenuri speciale.

121. La stațiile de preparare a momelilor trebuie amenajate încăperi (șoproane, corturi) pentru păstrarea echipamentelor de protecție individuală, duș sau lavoar, loc pentru odihnă și alimentare, trusă de prim ajutor.

Locurile de odihnă și alimentare se amplasează contra vîntului, nu mai aproape de 200 m de locul de lucru. Apa potabilă trebuie păstrată în rezervor special cu robinet și capac închis ermetic.

122. În scopul asigurării securității, lucrările de preparare și aplicare a momelilor trebuie să fie mecanizate cu utilizarea malaxoarelor speciale, iar în lipsa lor se permite folosirea dispozitivelor adaptate pentru acest scop.

Momelile preparate în malaxoare sau în alte rezervoare se ambalează în saci din polietilenă sau țesătură deasă, pe care se marchează obligatoriu inscripția "Toxic".

123. În timpul preparării momelilor la stațiile specializate lucrătorii trebuie să se plaseze în așa mod ca praful toxic, vaporii și gazele să fie în contrasens.

Zilnic după lucru muncitorii trebuie să facă duș.

124. Momelile otrăvitoare pot fi aplicate cu mașini speciale, în cazuri excepționale cu împrăștiator de îngrășămintă doar cu permisiunea specială a Ministerului Agriculturii, Ministerului Sănătății, Ministerului Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului. La aplicarea manuală a momelilor se folosesc dozatoare (linguri, căușe etc.).

125. Surplusul de momeli otrăvitoare se predă la depozitele de păstrare a produselor de uz fitosanitar sau se transmite altor gospodării, care efectuează combaterea rozătoarelor. Resturile de momeli ce nu pot fi utilizate se neutralizează și se lichidează după tehnologiile adoptate în conformitate cu cerințele actelor normative în vigoare.

126. Hotarele, suprafața și termenele de aplicare a momelilor trebuie să fie coordonate cu organele administrației publice locale, inspectoratele de protecție a plantelor, inspectoratele ecologice, organele de medicină preventivă.

127. În preajma localităților, fermelor zootehnice, locurilor de viețuire a animalelor și păsărilor folositoare, în raza de sub 300 m, se permite aplicarea momelilor doar în vizuinile verticale.

În livezi, păduri și în vecinătatea lor în raza de 300 m nu se permite aplicarea momelilor cu substanțe ce își mențin proprietățile toxice timp îndelungat în condiții de câmp.

128. Este interzisă aplicarea rodenticidelor în momeli:

- pe teritoriul spațiilor verzi din localitățile urbane și rurale, ariilor naturale protejate de stat, în zonele și fișiile de protecție a apelor râurilor și bazinelor de apă, precum și teritoriilor aferente lor, în limitele determinate de zona de protecție;

- în perioada migrării păsărilor și în calea migrării lor.

129. Pe sectoarele tratate cu momeli este interzis pășunatul animalelor pe parcursul a 20 zile.

130. Cosirea ierburilor pe teritoriile tratate se permite după expirarea a 20 zile după aplicarea momelilor.

131. După terminarea lucrărilor de preparare, terenul de lucru nebetonat se ară la adâncimea de cel puțin 25 cm cu întoarcerea brazdei. Suprafața arată se presoară cu var stins. Terenul betonat se spală cu soluție de 2% de sodă calcinată sau cu soluție de 5% de apă de var, apoi cu apă.

X. MĂSURILE LA FUMIGAREA (GAZAREA) ÎNCĂPERILOR ȘI A SOLULUI ȘI DEZINSECTAREA UMEDĂ A DEPOZITELOR

132. Lucrările de fumigare, dat fiind faptul că sînt deosebit de periculoase, se efectuează de către specialiști cu experiență, cu pregătire și autorizare specială pentru aceste lucrări. Lucrările de fumigare se efectuează primordial în încăperi staționare. Din momentul începerii fumigării (gazării) și pînă la finalizarea acesteia încăperea trebuie asigurată cu pază. Persoanele implicate în paza încăperilor trebuie asigurate cu mijloace de protecție individuală și să facă cunoștință cu instrucțiunile de securitate.

133. Gazarea încăperilor se efectuează doar la corespunderea cerințelor de ermetizare (decizia referitoare la această măsură se ia de către conducătorul acestor lucrări), care sînt amplasate la o distanță de minimum 50 m de locuințe și 30 m de întreprinderile de producție. Încăperile noi, destinate gazării, trebuie să se afle nu mai aproape de 200 m de locuințe și 100 m de încăperile industriale. Dacă încăperea nu corespunde acestor cerințe, comisia constituită din reprezentanții Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului, Ministerului Sănătății, în funcție de condițiile locale, poate permite efectuarea fumigării încăperii respective și la distanțe mai mici cu respectarea măsurilor obligatorii determinante pe locul desfășurării acestor lucrări și garantează asigurarea totală a oamenilor și animalelor domestice. În caz de necesitate oamenii și animalele se evacuează din zona periculoasă pe perioada fumigării. La hotarele de protecție se instalează semne de avertizare cu stipularea zilei, orei începutului și finalizării acestor lucrări.

134. Fumigarea încăperilor se permite la temperatura aerului în limita de 10-35 grade C. Pe un timp cu temperatura mai înaltă fumigarea se efectuează în orele de dimineață. Fumigarea încăperii se suspendă, dacă viteza vîntului depășește 7 m/sec.

135. Toate încăperile, pînă la începutul fumigării, se ermetizează minuțios: toate ușile, cu excepția celei de intrare, se ermetizează cu peliculă lipicioasă. După eliminarea gazelor ușa de intrare se închide

cu lacăt și se ermetizează cu peliculă lipicioasă.

136. Rezervele de producție supuse fumigării se amplasează astfel ca ele să fie pătrunse de gaze. Încăperile înainte de fumigare se eliberează de produsele alimentare, apă potabilă, preparatele chimice, incendiare și explozive.

137. În scop de securitate lucrările de fumigare se efectuează de către echipe constituite din cel puțin 3 persoane.

138. La fumigarea solului la aer liber, lucrătorii se deplasează perpendicular direcției vântului.

139. Pe teritoriul unde se efectuează gazarea este interzisă utilizarea focului deschis. La efectuarea lucrărilor de gazare se interzice fumatul și alimentarea. La hotarele zonei de gazare se afișează semne de avertizare.

140. După expirarea timpului reglementat de gazare sau fumigare se efectuează aerisirea încăperilor. Încăperile mari și încăperile amplasate în zona locativă se degazează treptat, în scopul prevenirii eliminării în atmosferă a unei cantități mari de gaze. La degazarea încăperilor conținutul substanțelor nocive în aer nu trebuie să depășească concentrația admisă, determinată pentru aer. În perioada de vară toate ferestrele și ușile se închid în perioada nocturnă, iar dimineața se deschid pentru toată ziua. În încăperile cu ventilatoare, acestea se conectează periodic pentru urgentarea degazării. În perioada rece la temperatura aerului sub 15 grade C trebuie ridicată temperatura aerului în încăperea cu 2-5 grade C, comparativ cu cea care a fost la gazare, aerisind, prin urmare, încăperea pînă la înlăturarea totală a fumigantului.

141. Finalizarea degazării se determină de către conducătorul lucrărilor, el face dispoziții în scris privind dreptul de utilizare a încăperii după verificarea minuțioasă a remanențelor de concentrații de gaze în încăperile unde s-a efectuat fumigarea. Controlul se efectuează, conform instrucțiunilor, în mod obligatoriu în orele de zi. Cu 2 ore înainte de efectuarea controlului, încăperile trebuie să fie închise.

142. În cazul în care concomitent cu fumigarea încăperii au fost supuse gazării produsele (semințe, nutrețuri), termenul de degazare va trebui prelungit, iar finalizarea aerisirii va depinde de conținutul de remanențe de fumiganți în produse.

Produsele supuse fumigării se comercializează cu permisiunea serviciului sanitaro-epidemiologic de stat în baza certificatului eliberat de către inspectoratele de protecție a plantelor.

143. La fumigarea cu pesticide a încăperilor (depozite, magazii, ferme etc.) ele trebuie ermetizate, inventarul staționar (iesele, adăpătoarele etc.) se acoperă bine cu o peliculă pentru evitarea sedimentării pe ele a acestor pesticide.

144. Măsurile suplimentare de securitate la lucrările de fumigare sînt expuse în instrucțiunile respective de utilizare a fiecărui preparat.

XI. ECHIPAMENT DE PROTECȚIE INDIVIDUALĂ A LUCRĂTORILOR

145. Pentru evitarea pătrunderii produselor de uz fitosanitar în organism prin piele, organele de respirație și cavitatea bucală, lucrătorii trebuie asigurați cu mijloace de protecție individuală.

146. Fiecărui lucrător pentru perioada de lucru cu produsele de uz fitosanitar se eliberează un set de echipament de protecție individuală: îmbrăcăminte, încălțăminte, aspirator, mască antigaz, ochelari-protectori, mănuși, conform Criteriilor de acordare gratuită a echipamentului individual de protecție și de lucru și alimentației de protecție și a preparatelor vitaminoase, aprobate prin [ordinul nr.40 din 16.08.01 al Ministerului Muncii și Protecției Sociale](#) (Monitorul Oficial nr.33-35 din 07.03.02, art.70). Pentru măștile antigaz și respiratoare se eliberează cutii și boxe de schimb respective pentru categoriile de preparate utilizate.

147. Persoanele responsabile de efectuarea lucrărilor de fumigare sînt obligate să perfecteze pașapoarte pentru fiecare mască antigaz, indicînd condițiile și normele de exploatare a măștii (denumirea preparatului și a amestecurilor lor, modul de utilizare, numărul de ore lucrate).

148. Echipamentele de protecție individuală se selectează în funcție de proprietățile fizico-chimice și toxice ale pesticidelor, formele lor preparative (lichide, solide etc.), condițiilor de muncă, precum și în conformitate cu mărimea hainelor și încălțăminteii fiecărui lucrător. Selectarea echipamentelor de protecție individuală se efectuează de către persoanele responsabile pentru efectuarea lucrărilor cu

pesticidele.

149. Echipamentele de protecție individuală se păstrează în încăperi aparte, în dulapuri individuale. Este interzisă păstrarea echipamentelor de protecție individuală împreună cu produsele de uz fitosanitar și fertilizanți. Se interzice folosirea echipamentelor de protecție individuală după terminarea lucrărilor de protecție.

150. La fumigarea încăperilor se utilizează măști antigaz industriale.

151. Casetele, filtrele și boxele cu termenul de exploatare expirat, precum și la apariția mirosului de pesticide, trebuie schimbate cu altele noi, iar cele utilizate se nimicesc în locurile speciale, fiind coordonate cu organele de medicină preventivă.

152. La lucrările cu preparate lichide (prepararea soluțiilor de lucru, alimentarea stropitorilor, stropirea etc.) se utilizează îmbrăcăminte specială din pânză cauciucată și cizme de cauciuc.

153. La lucrările cu produsele de uz fitosanitar solide în calitate de încălțăminte specială se folosesc cizme de piele.

154. La fumigarea încăperilor închise, materialului semincer și produselor alimentare, inventarului, precum și la degazarea lor, drept echipamente de protecție individuală se folosesc combinezoane din țesătură acoperită cu peliculă de clorvinil și un set de albituri de corp.

155. Pentru protecția mâinilor la lucrările cu concentrate de emulsie, paste, soluții și alte forme preparative lichide ale produselor de uz fitosanitar se folosesc mănuși de cauciuc, la lucrările cu pesticide solide – mănuși din bumbac impregnate cu soluție specială sau acoperite cu peliculă. Este interzisă folosirea în aceste scopuri a mănușilor medicale.

156. Echipamentele de protecție individuală, după fiecare schimb de lucru trebuie curățite. Ele se scot în ordinea următoare: mănușile se spală preventiv în soluție dezactivantă (lapte de var, soluție de 3-5% de sodă calcinată), se clătesc în apă, apoi se scot cizmele, combinezonul, ochelarii de protecție și respiratorul, iarăși se spală mănușile în soluție dezactivantă, se clătesc în apă și apoi se scot de pe mâini.

157. Părțile de cauciuc ale aspiratorului se spală în soluție dezactivantă (25 g de săpun și 5 g de sodă calcinată la 1 l de apă) cu peria, se clătesc în apă curgătoare și se usucă. Părțile aspiratorului, care se ating de față, se dezinfectează cu tampon de vată înmuiat în soluție de permanganat de caliu sau alcool.

158. Îmbrăcăminte specială se curăță zilnic de praf și se aerisește la aer liber sau sub șopron timp de 8-12 ore.

159. Echipamentele de protecție individuală se spală periodic, însă nu mai rar decât după 6 zile de lucru.

XII. MĂSURILE LA DEZACTIVAREA MIJLOACELOR DE TRANSPORT, UTILAJULUI, AMBALAJELOR, ÎNCĂPERILOR ȘI ECHIPAMENTELOR DE PROTECȚIE INDIVIDUALĂ

160. Mașinile agricole, utilajul de depozit și mijloacele de transport, poluate cu pesticide se supun dezinfectării (neutralizării). Măsurile de dezinfectare (neutralizare) se efectuează cu utilizarea echipamentelor de protecție individuală la aer liber, pe terenuri special amenajate și autorizate în ordinea stabilită de legislația în vigoare.

Se interzice categoric efectuarea acestor lucrări în apropierea surselor de apă, pe malul lacurilor, râurilor etc.

161. Mașinile, utilajul (stropitorile, generatoarele de aerosoli, instalațiile de preparare a soluțiilor de lucru, transportul auto etc.) se dezactivează în următoarele cazuri:

- pînă la începutul lucrului cu alt preparat chimic;
- înainte de reparație;
- înainte de schimbarea pieselor de rezervă;
- înainte de efectuarea asistenței tehnice a mașinilor și agregatelor;
- pînă la conservarea provizorie a mașinilor și agregatelor;
- în caz de poluare puternică sau stare avariata a mașinilor;

- în caz de reutilizare a mașinilor pentru transportare a produselor de uz fitosanitar;
- după finalizarea lucrărilor cu produsele de uz fitosanitar.

162. După finalizarea lucrărilor de încărcare-descărcare, transportare a pesticidelor, la posturile de tratare a semințelor, precum și de preparare a soluțiilor de lucru și momelilor otrăvitoare, mașinile și dispozitivele, echipamentele de protecție individuală, utilajul trebuie curățat și spălat minuțios, inactivat de resturile de produse de uz fitosanitar, iar ambalajul, soluțiile de lucru neutilizate, apele reziduale și solul în locurile unde s-au efectuat aceste lucrări (în caz că a fost contaminat de pesticide) trebuie supuse neutralizării.

163. Terenurile de dezactivare a mașinilor și agregatelor se amplasează pe teritoriul depozitelor de pesticide, pe platforme obligatoriu betonate și înzestrate cu groapă de acumulare a apelor poluate. Terenul trebuie să fie înzestrat cu rezervoare pentru prepararea soluțiilor de spălare, pompă de apă pentru aceste soluții, robinet, furtun, substanțe neutralizatoare și detergenți.

164. Mijloacele de transportare a pesticidelor, precum și utilajul pentru utilizarea lor se neutralizează nu mai rar decât de 2 ori pe lună cu soluție de clor de 25%.

165. Tehnologia dezactivării prevede curățirea preventivă a suprafețelor cu aspiratorul, scoaterea furtunurilor de cauciuc și a duzelor, acoperirea mașinilor, utilajului cu soluție de detergent timp de 40-50 min. Furtunurile și duzele se spală timp de 30 de min. în soluție de detergent, amestecând soluția permanent. La finalizarea lucrărilor furtunurile și duzele se clătesc sub apă curgătoare.

166. Ambalajul pentru produse de uz fitosanitar trebuie nimicit în conformitate cu legislația în vigoare.

Se interzice categoric folosirea ambalajului pentru produsele alimentare, furajere etc.

167. Dereticarea încăperilor poluate cu pesticide trebuie efectuată cu soluție de sodă calcinată (200 g de sodă la 10 l de apă), apoi cu soluție de clor de 10%. Sectoarele de sol, poluate cu pesticide se dezactivează cu var, se sapă sau se ară cu întoarcerea brazdei.

168. Echipamentele de protecție individuală din cauciuc (încălțăminte, mănușile, șorturile) și îmbrăcămintea cu acoperire de polietilenă trebuie prelucrate cu soluție de sodă calcinată sau cu clorură de calciu, var clorat și spălate minuțios cu apă curgătoare.

169. Echipamentele de protecție individuală, poluate cu pesticide organofosforice, se scutură bine și se înmoaie timp de 12 ore în soluție fierbinte de sodă de 1%, apoi de 3 ori a câte 30 min. se spală în soluție de detergent cu săpun.

170. Pentru dezactivarea echipamentului de protecție individuală, poluat cu mai multe feluri de pesticide, trebuie aplicate metodele recomandate pentru neutralizarea preparatelor de prima și a doua clasă de pericol.

171. Apele uzate, apărute la dezactivarea transportului, mașinilor agricole și utilajului, încăperilor, ambalajului, echipamentelor de protecție individuală se tratează suplimentar cu clorură de calciu (0,5 kg la 10 l de apă timp de 24 ore și se transportă în locurile indicate de organele de medicină preventivă și de mediu. Cîrpele folosite la dezactivare se ard în locuri speciale.

172. Construcția fosei de acumulare a apelor uzate în perioada exploatării ei va asigura cerințele către protecția solului și apelor freatice.

XIII. MĂSURILE LA APLICAREA PESTICIDELOR ÎN SERE

173. Lucrările cu pesticidele în sere trebuie să se efectueze de unități specializate.

174. Serele tratate se închid și se marchează cu semne de avertizare convenționale. Efectuarea lucrărilor de avariere în sere se efectuează cu permisiunea în scris a conducătorului gospodăriei.

175. Lucrările de bază de tratare a culturilor leguminoase cu soluții ale produselor de uz fitosanitar se efectuează cu ajutorul dispozitivelor fabricate la uzine. Tratarea plantelor cu pesticide se efectuează în orele de seară, după realizarea lucrărilor agrotehnice.

176. Prepararea soluțiilor de lucru se efectuează în încăperi speciale, utilate cu ventilație, pe terenuri speciale, înzestrate cu mijloace de dezactivare și truse medicale.

177. Podeaua și pereții încăperii pentru prepararea soluțiilor de lucru trebuie să fie netede și ușor de spălat și curățat pentru a fi dezactivate.

178. Este interzisă umplerea nemecanizată a rezervoarelor, mașinilor și agregatelor.

179. În caz de tratări manuale cu produse de uz fitosanitar, lucrătorii se amplasează la o distanță de cel puțin 5-6 m unul de altul astfel ca duzele să nu fie îndreptate spre oameni sau instalații electrotehnice și comunicații.

180. Termenele de reîncepere a lucrărilor în sere tratate se determină în funcție de produsele de uz fitosanitar cu care s-au efectuat tratamentele, norma de aplicare a pesticidului și concentrația maximal admisibilă a preparatului în aer în zona de lucru. Acești indici trebuie să corespundă termenelor de ieșire la lucru ale muncitorilor pentru îngrijirea plantelor pe terenurile tratate cu produse de uz fitosanitar, stipulate în Registrul de Stat.

181. Lucrările de afinare a solului în sere fără utilizarea echipamentelor de protecție individuală se permite nu mai degrabă decât peste 5 zile după tratarea plantelor cu produse de uz fitosanitar.

182. Se interzice strict introducerea nematocidelor în sol fără folosirea utilajului respectiv.

183. Solul, poluat de pesticide peste norma admisibilă, și resturile de plante vor fi evacuate cu transport special în modul stabilit. Locul și metoda de neutralizare se autorizează de către organele de mediu și medicina preventivă.

XIV. MĂSURILE LA APLICAREA PESTICIDELOR ÎN COMPLEXUL ZOOTEHNIC

184. Tratarea animalelor și păsărilor din complexe zootehnice cu pesticide se efectuează pe platforme deschise sau în încăperi închise, construite sau amenajate special, conform cerințelor, normelor și regulilor sanitare, sub controlul specialiștilor veterinari cu respectarea regulamentelor în vigoare.

185. Tratarea animalelor, păsărilor, precum și a încăperilor de adăpost se efectuează doar cu pesticidele omologate în acest scop în Republica Moldova.

186. Dezinsectarea încăperilor pentru animale și păsări se efectuează în lipsa acestora. Hrănitorele, inventarul de adăpat trebuie acoperite, aparatajul destinat mulsumului și vasele pentru lapte trebuie evacuate în încăperi speciale, curate, ermetizate.

187. Plasarea animalelor și păsărilor în încăperile dezinfectate se efectuează după ventilarea completă a adăposturilor timp de 2-3 ore, după spălarea podelelor cu substanțe neutralizante. Este obligatorie stabilirea și respectarea unui grafic de dezinfectare a încăperilor din componența complexului zootehnic, fermelor, avicolelor.

188. Inventarul, camera de duș, baia, terenul destinat tratării animalelor, ocolul, trebuie plasate la un loc ferit de vânt la o distanță de minimum 500 m de localitate și pășuni, 200 m de locul aflării animalelor și nu mai puțin de 300 m de fântâni, bazine acvatice și alte surse de apă potabilă.

189. Încăperile folosite la tratarea animalelor se înzestreză cu un sistem local de purificare a apelor uzate pentru excluderea deversării lor în bazinele acvatice sau sistemele centralizate de canalizare. Încăperile trebuie să fie cu podeaua betonată și înzestrate cu sistem de ventilare.

190. Terenurile amenajate pentru tratarea animalelor și păsărilor trebuie să fie betonate cu o înclinație de 6° spre rezervorul betonat pentru acumularea apelor uzate. Neutralizarea și nimicirea reziduurilor se efectuează în conformitate cu cerințele serviciului sanitaro-epidemiologic de stat și de mediu.

191. Persoanele responsabile de efectuarea tratării animalelor, păsărilor și a încăperilor sînt obligate să înregistreze fiecare tratare în registre de evidență.

192. Conducătorii complexelor zootehnice și avicole sînt obligați să asigure securitatea producției agricole pentru populație în gospodăriile în care se utilizează produse de uz fitosanitar.

193. În cazul sacrificării forțate a animalelor și păsărilor tratate, utilizarea cărnii pentru consum se efectuează cu permisiunea Serviciului Sanitaro-Epidemiologic de Stat și Serviciului Veterinar de Stat.

194. Pășunatul vitelor pe terenurile tratate este permis numai după expirarea a 25 zile (pentru pesticidele foarte periculoase termenul este indicat în instrucțiunea pentru produsul respectiv). Este interzisă hrănirea animalelor cu plante recoltate de pe terenurile proaspăt tratate.

195. Utilizarea pesticidelor în zootehnie, precum și pentru combaterea insectelor de casă, se efectuează în conformitate cu cerințele actelor normative și instrucțiunilor în vigoare.

XV. MĂSURILE LA UTILIZAREA PRODUSELOR DE UZ FITOSANITAR ÎN LIMITA LOCALITĂȚILOR

196. Utilizarea produselor de uz fitosanitar în orașe, sate și alte localități este permisă doar în cazul respectării cerințelor Registrului de Stat.

197. În parcuri, scuaruri, bulevarde, tratările se efectuează cu norma minimă de consum a produselor de uz fitosanitar, în cazul respectării distanțelor sanitare pînă la casele locative nu mai puțin de 50 m.

198. Sectoarele aferente caselor de locuit se tratează doar în cazul pericolului răspîndirii în masă a dăunătorilor și bolilor plantațiilor verzi, cu norma minimă de consum a preparatului.

199. Plantațiile verzi se prelucrează doar prin intermediul utilajului terestru.

200. Tratările se efectuează în orele de dimineață sau de seară (de la 22 pînă la 7 dimineața), pe timp fără vînt, de preferință în zile înnorate, la temperatura minimă a aerului.

201. Tratările parcurilor și scuarurilor se efectuează doar în caz de respectare a distanței de 300 m între terenurile supuse tratărilor și surselor acvatice.

202. Pînă la efectuarea tratărilor plantațiilor verzi, inspectoratele teritoriale de protecție a plantelor trebuie să avertizeze cu 2 zile înainte locuitorii localităților despre eventualele tratări. La hotarele sectoarelor supuse tratărilor se plasează semne de avertizare, care se înlătură doar după încheierea termenelor de carantină (perioadei, după care se permite aflarea oamenilor în zona tratată a plantațiilor).

203. La tratarea cu produse de uz fitosanitar a scuarurilor și parcurilor trebuie asigurată protecția terenurilor de jocuri pentru copii, a pavilioanelor, chioșcurilor etc.

204. După expirarea termenelor de pauză în parcuri și scuaruri trebuie efectuată în mod obligatoriu prelucrarea umedă a inventarului din parcuri (scaune, chioșcuri, pavilioane etc.). În caz de necesitate se schimbă nisipul de pe terenurile de jocuri ale copiilor.

205. Tratarea culturilor pe sectoarele individuale se efectuează doar cu produsele de uz fitosanitar permise pentru utilizare de către populație (incluse în Registrul de Stat), cu condiția obligatorie de respectare a cerințelor de securitate, indicate în instrucțiunile de utilizare a produsului respectiv. În timpul efectuării lucrărilor trebuie închise ferestrele și ușile spațiilor locative, precum și ale încăperilor pentru animale, surselor de apă potabilă, protejate nutrețurile și culturile nedestinate tratărilor.

XVI. CERINȚELE DE SECURITATE LA APLICAREA PRODUSELOR DE UZ FITOSANITAR ÎN GOSPODĂRIILE SILVICE

206. Utilizarea produselor de uz fitosanitar în gospodăria silvică se efectuează în conformitate cu cerințele expuse în Registrul de Stat.

207. Se interzice utilizarea pesticidelor în ariile naturale protejate de stat, în zonele și fîșiile de protecție a apelor, rîurilor și bazinelor acvatice, parcuri etc.

208. Gospodăriile sînt obligate în termen de 10 zile pînă la începerea lucrărilor să informeze prin intermediul mass-media populația și organizațiile, inclusiv cele sanatoriale, bazele de odihnă privind lucrările de tratare a pădurilor cu indicarea termenelor și măsurilor de efectuare a acestora, precum și a ocolurilor silvice. Schema sau planul lucrărilor se coordonează cu organele de mediu din teritoriu.

209. La distanța de minimum 300 m de hotarul sectorului expus tratărilor pe drumurile și cărările gospodăriei silvice se instalează panouri cu dimensiunea de 1 × 1,5 m cu inscripții de avertizare "Atenție! Sînt utilizate pesticide. Se interzice aflarea oamenilor pînă la ... (data), colectarea ciupercilor și pomușoarelor pînă la ... (data)" etc.

210. Pe suprafețele tratate cu pesticide gospodăriile sînt obligate să asigure cu forțele pazei silvice controlul asupra respectării termenelor de efectuare a lucrărilor forestiere, odihnă a populației, colectarea pomușoarelor și ciupercilor, pășunatul animalelor, cositul fînului în corespundere cu cerințele Registrului de Stat.

211. Organizațiile responsabile pentru efectuarea lucrărilor, de comun acord cu organele abilitate ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerului Sănătății, Ministerului Ecologiei, Construcțiilor și Dezvoltării Teritoriului asigură controlul selectiv și supravegherea asupra conținutului

remanențelor de pesticide în ciuperci, fructe și pomușoare din pădurile, unde au fost aplicate produsele de uz fitosanitar.

212. Asigurarea stării respective a spațiilor verzi, gospodăriilor silvice, ariilor naturale protejate de stat se pune în seama autorităților administrației publice locale, Agenției de Stat "Moldsilva".

XVII. CERINȚELE DE SECURITATE LA PĂSTRAREA ȘI APLICAREA FERTILIZANȚILOR

213. La lucrările cu fertilizanții se admit doar persoane sănătoase, selectate obligatoriu prin examen medical, care au vârsta de peste 18 ani, cu excepția femeilor gravide și a celor care alăptează copiii.

214. Toate persoanele, care lucrează cu îngrășămintele minerale, sînt supuse periodic instruirii și testării obligatorii privind protecția muncii.

215. Depozitele pentru păstrarea fertilizanților se construiesc după proiecte-model la o distanță de cel puțin 200 m de localități și întreprinderi în conformitate cu cerințele normativelor în construcții și celor de protecție a mediului. Amplasarea acestora va asigura dimensiunile zonei de protecție sanitară a localităților și întreprinderilor.

216. Teritoriul ocupat de depozit trebuie să fie împrejmuit cu gard și o zonă verde (plantații de pomi și arbuști).

217. Depozitele pentru salpetru amoniacal trebuie să corespundă cerințelor pentru depozitele destinate păstrării substanțelor ușor inflamabile și explozibile.

218. În secțiile de păstrare a salpetrului amoniacal se interzice utilizarea construcțiilor din lemn cu excepția ferestrelor și ușilor.

219. Depozitele se înzestrează cu inventarul prevăzut de normele în vigoare.

220. Nu se admite foc deschis la o distanță mai mică de 100 m de la depozitele de amoniac.

221. Lucrările cu amoniac se execută cu folosirea obligatorie a măștilor antigaz.

222. Cisternele folosite pentru amoniac trebuie să corespundă cerințelor tehnice respective și nu pot fi umplute decît la un nivel de 85% din volumul total.

223. La efectuarea lucrărilor cu îngrășămintele minerale se respectă integral regulile sanitare generale de lucru cu substanțe toxice.

224. La lucrările cu îngrășămintele lichide complexe este obligatorie folosirea ochelarilor de protecție.

225. La lucrările cu inhibitorii de nitrificare se folosesc în mod obligatoriu mănușile de cauciuc, ochelarii de protecție și măștile antigaz.

226. Utilajul și mecanismele folosite pentru transportarea și aplicarea îngrășămintelor minerale trebuie să corespundă integral cerințelor în vigoare.

227. Persoanele care lucrează cu fertilizanți lichizi trebuie să fie instruite, testate și echipate în mod special, conform normelor în vigoare.

XVIII. MĂSURILE LA APLICAREA FERTILIZANȚILOR ORGANICI

228. La executarea lucrărilor de evacuare, păstrare și aplicare a fertilizanților organici se admit persoane care au împlinit vârsta de 18 ani, cunosc construcția și modul de exploatare a utilajului și au susținut testarea în protecția muncii.

229. Utilajul mecanic, electric din încăperile de întreținere a animalelor trebuie să corespundă cerințelor tehnice de exploatare, expuse în documentele normative respective.

230. Lucrările de dezinfectare și spălare a canalelor de evacuare a dejecțiilor animalelor se efectuează numai cu folosirea măștilor antigaz.

231. La aplicarea fertilizanților organici controlul tehnic și reglarea mecanismelor se efectuează doar după oprirea tractorului (împrăștiatorului).

232. Este interzisă spălarea tehnicii folosite pentru aplicarea fertilizanților în apropierea bazinelor acvatice. Pentru aceste activități se utilizează locuri special amenajate și autorizate în ordinea stabilită de legislația în vigoare.

XIX. MĂSURI DE PREVENIRE A POLUĂRII PRODUSELOR AGRICOLE

233. Ministerele și departamentele activitatea cărora ține de controlul departamental privind cantitatea remanențelor produselor de uz fitosanitar în producția agricolă, utilizată în alimentație, precum și instituțiile, gospodăriile și unitățile, activitatea cărora ține de protecția plantelor și efectuează aplicarea produselor de uz fitosanitar, sînt responsabile de respectarea normelor igienice.

234. Producția destinată pentru consum în stare proaspătă, depozitare și prelucrare trebuie să fie însoțită de certificat de conformitate cu indicarea informației privind tratarea cu produse de uz fitosanitar (denumirea preparatului, norma de consum, metoda și data tratării), rezultatul depistării remanențelor de preparat.

235. După gradul de acțiune produsele de uz fitosanitar se clasifică după cum urmează:

Clasificarea pesticidelor recomandată de OMS (Organizația Mondială a Sănătății)

Clasa de pericol	a pesticidelor pentru șobolani, mg/kg			
	la inoculare perorală		la aplicare cutanată	
	solide	lichide	solide	lichide
Extrem de toxice	5<	20<	10<	40<
Toxice	5-50	20-200	10-100	40-400
Moderat toxice	50-500	200-2000	100-1000	400-4000
Puțin toxice	>500	>2000	>1000	>4000